

Byłem Geekiem w PRL-u

– intelektualna pozywka Nerdów z tamtych lat

WPROWADZENIE

Wtręt historyczny
 Pewex i bony towarowe
 Geek
 Nerd
 Fantastyka

CZEŚĆ 1: Fandomizacja

Fandom
 Narodziny światowego fandomu
 Fandom w PRL-u
 Kongresy – a później konwenty
 Nagrody fandomu polskiego
 Wydawnictwa fandomu polskiego
 Fanziny
 Klubówki

CZEŚĆ 2: Literatura

Fantastycznie naukowa
 Fantastyczne ciekawostki
 Serie wydawnicze
 Zbiory opowiadań
 Zanim ruszył PRL
 Polski Verne
 Trylogia książkowa
 Między wojnami
 Polska powojenna fantastyka
 Kosmiczna trylogia
 Te „cudowne lata”
 Polityczna czy ponadczasowa?
 Przegląd polskiej literatury SF
 Robot (1973) Snerg
 Tylko cisza (1974) Petecki
 Według łotra (1978) Snerg

Apostezjon (1979-1989) Wnuk-Lipiński
 Kronika Akaszy (1981-1986) Sawaszkiewicz
 Limes inferior (1982) Zajdel
 Twarzą ku ziemi (1981) Parowski
 Senni zwycięzcy (1982) Oramus
 Cała prawda o planecie Ksi (1983) Zajdel
 Wyjście z cienia (1983) Zajdel
 Paradyzja (1984) Zajdel
 Arsenał (1985) Oramus
 Imago (1985) Żwikiewicz
 Delirium w Tharsys (1987) Żwikiewicz
 Polskie TWZ
 Drobnie uzupełnienie
 Fantasy w PRL-u
 Groza i horror
 Groza w PRL-u
 Polski Poe czy może polski Lovecraft?
 Fantastyczny zaciąg radziecki
 Przegląd dzieł
 Agent FK (1984, 1988)
 Dalekie szlaki / Ludzie jak bogowie
 Doktor Pawłysz
 Jeźdźcy znikąd (1967, 1969)
 Komisarz Hard i błękitni ludzie (1972, 1974)
 Miasto na górze (1986, 1983)
 Piknik na skraju drogi (1972, 1974)
 Poniedziałek zaczyna się w sobotę (1965, 1970) /
 Bajka o Trojce (1967, 1984)
 Przenicowany świat (1969, 1971) / Żuk w mrowisku
 (1979, 1982) / Fale tłumia wiatr (1986, 1987)
 Przygody Alicji
 Przygody psychologa Połynowa
 Trudno być bogiem (1964, 1974)
 Wielki Guslar
 W krainie purpurowych obłoków (1959, 1961)
 Wszystko dozwolone (1973, 1982)
 Radzieckie podsumowanie

CZEŚĆ 3: Technologia PRL

Audio

Gramofony i winyle

Radio

Początki radiofonizacji

Technologiczne skoki

Pierwsze polskie odbiorniki

Po wojnie

Radiowe audycje

Polskie radio

Kasety i szpule

Magnetyczny zapis dźwięku

Polskie szpule

Nadciąga czas kasety

Deszcz radiomagnetofonów

Przenośny odtwarzacz kaset magnetofonowych

Nasz Kajtek

Na marginesie o bateriach

Wideo

Domowe »kino« PRL-u

Trójwymiar w domowych pieleszach PRL-u

Potęga telewizora

Jak to drzewiej z tym telewizorowaniem na świecie bywało

Polska myśl telewizyjna

Telektroskop

Szlachetne kamienie odbiornikowego świata

Rosyjska myśl techniczna

W całości już nasz

Zanim na dobre ruszył kolor

Rosyjski kolorowy świat

Nasze barwy

Znów było dobrze, choć było źle

Projektory i magnetowidy

Przed VHS-owym szaleństwem

VHS-owy szal

Polski grajdotek

Rodzime odtwarzacze VHS

Nostalgiczna reszta

Aparat fotograficzny

Grzałka do wody

Kalkulator

Maszynka do mielenia

Odkurzacz

Pralka

Prodiż

Saturator

Sokowirówka

Syfon

Telefon tarczowy

Termowentylator

Turystyczny aparat do masażu

Żelazko

Obcy kram

Aparaty fotograficzne

Długopis z zegarkiem

Drukarka

Malakser z NRD

Toster z NRD

Zegarek

Notatka o wytrzymałości

Kończąc część technologiczną

CZEŚĆ 4: Kino, telewizja i radio

Zachodnie kino na polskich ekranach

Kino fantastyczne w dwudziestoleciu międzywojennym

Skrzydlaty zwycięzca (1924)

Szpieg w masce (1933)

Fredek uszczęśliwia świat (1936)

Polska Wojna Gwiazd

Pan Kleks i inni, czyli polskie kino fantastyczne w PRL

Powojenni twórcy sięgają po fantastykę naukową

Milcząca gwiazda (1960)

Wielka, większa i największa (1963)

„Awatar”, czyli zamiana dusz (1964)

Gdzie jesteś, Luizoo? (1964)

Profesor Zazul (1965)

Przyjaciół (1965)

Marsjanie (1967)

Docent H. (1968)

Przekładaniec (1968)

Pierwszy pawilon (1969)

Kosmiczna dekada

Sygnaly MMXX (1971)

Hydrozagadka (1971)

Maszyna Trurla (1975)

Biohazard (1977)

Odcinek XIII (1978)

Test pilota Pirxa (1979)

Golem (1979)

Czułe miejsca (1980)

Dziesięć lat do upadku muru

Synteza (1983)

Wojna światów – następne stulecie (1983)

Seksmisja (1983)

Chronopolis (1983)

O-bi, o-ba. Koniec cywilizacji (1985)

Ga, ga. Chwała bohaterom (1986)

Big Bang (1986)

- Cudowne dziecko (1987)
 Pan Kleks w kosmosie (1988)
 Król komputerów (1989)
 Zamiast rekapitulacji
 Ekranizacje prozy Stefana Grabińskiego
 Kochanka Szamoty (1927)
 Dom Sary (1985)
 Problemat Czelawy (1985)
 Nikt nie jest winien (1986)
 Na Srebrnym Globie
 Produkcja
 Inna dystrybucja
 Chronologia
 Fabuła
 Realizacja
 Szernowie
 Ze współczesnej perspektywy
 Kły z „Wyrzynami”
 „Diuna” Jodorowsky’ego
 Telewizja PRLowskich nerdów oraz geeków
 Co się oglądało i jak się oglądało
 Polskie programy popularnonaukowe
 Lidar (1974-1981)
 Orbita aka Telewizja młodych kosmonautów
 (1976-1977?)
 Sonda (1977-1989/1990)
 Spektrum (1983-1989)
 Laboratorium (1985-2010)
 Kwant (1986-1997)
 Przybysze z Matplanety (1987-1990)
 Popularnonaukowe animacje
 Był sobie...
 Ordy
 Na popularnonaukowym marginesie
 Zrób to sam (1959-1983)
 Kalejdoskop filmowy – Kino Oko (1970/1980?)
 Sensacje XX wieku (1983-2005, 2015)
 Nie tylko popularyzacja nauki
 Zagraniczne serie fantastyczne
 Space: 1999 (1977-1979) [1977]
 The Muppet Show (1976-1981) [1978]
 The Invaders (1967-1968) [1977]
 Kagaku ninja tai Gatchaman (1972-1974) [1980]
 Pan Tau (1970-1978) [1981]
 Planet of the Apes (1974) [1981]
 Spadła z obłaków (1978) [1981]
 Arabela (1978-1980) [1983]
 Приключения Электроника (1980) [1983]
 Návštěvníci (1983-1984) [1984]
 Létající Čestmír (1984) [1985]
 Fraggles (1983-1987) [1985]
- Jason of Star Command (1978-1979) [1986]
 Robin of Sherwood (1984-1986) [1986]
 Les Mondes Engloutis (1985-1987) [1987]
 He-Man And The Masters Of The Universe
 (1983-1985) [1988]
 Children of the Dog Star (1982) [1989?]
 Under the Mountain (1981) [1989?]
 Serialowe podsumowanie
 Polskie telewizyjne produkcje
 Baśnie i waśnie (1964)
 Opowieści niezwykle (1967-1968)
 Porwanie Baltazara Gąbki (1969-1970)
 Wyprawa profesora Gąbki (1978-1980)
 Kochajmy straszdyła (1970)
 Siedem życzeń (1984)
 Bajka o trzech smokach (1987)
 O dwóch takich, co ukradli księżyc (1984-1989)
 Alchemik Sendivius (1988)
 Mistrz i Małgorzata (1988)
 Pierścień i róża (1988)
 Zupełnie nie na marginesie
 Telewizyjne podsumowanie
 Studio 2
 Jarmark
 Fenomen Teatru Telewizji
 Krótka historia teatru
 Teatr w Polsce
 Teatr Telewizji
 Cykle i pasma
 Wybrane przedstawienia
 Człowiek, który czynił cuda (1957)
 System dr Smoły i prof. Pierza (1957)
 Uczeń Sherlocka Holmesa (1957)
 Czarna walizeczka (1958)
 Czy Pan istnieje, Mr. Johns? (1958)
 Dolina strachu (1958)
 Koniec świata o godzinie ósmej (1958)
 Wizyta na małej planecie (1958)
 Pies Baskervillów (1961)
 Wierny robot (1961)
 Noc w oberży (1962)
 Przygody profesora Tarantogi (1962)
 Dr Jekyll i Mr Hyde (1964)
 Duch z zamku Canterville (1964)
 Samolot do Londynu (1964)
 Stawka większa niż życie (1965-1967)
 Pomyłka, proszę się wyłączyć! (1966)
 Cudowna lampa Aladyna (1967)
 Iryd (1968)
 Gniewko syn rybaka (1969)
 Kryptonim Maks (1969)

- Alicja prowadzi śledztwo (1970)
- Amerykańska guma do żucia „Pinky” (1972)
- Gźdacz i inni (1972)
- Umarły zbiera oklaski (1972)
- Inwazja jaszczurów (1973)
- Bromba i inni (1974)
- Biohazard (1975)
- Kłopoty to moja specjalność (1978)
- Carmilla (1980)
- Igraszki z diabłem (1980)
- Pierścień i róża, czyli historia Lulejki i Bulby (1980)
- Kwiaty dla Algernona (1981)
- Człowiek z dwóch czasów (1982)
- Selekcja (1984) / Selekcja II: Skorpion (1985) / Selekcja III: Ostatni numer (1985)
- Stara Baśń (1984)
- Człowiek, który wiedział, jak to się robi (1985)
- Pogromca smoków (1985)
- Zapomniany diabeł (1985)
- Paradyzja (1987)
- Przygody Sindbada Żeglarza i jego wuja
- Tarabuka (1987)
- Kontakt (1989)
- Ponadczasowy Teatr Telewizji?
- Co nam grało nasze radio
- Słynne kontrowersje
- Najstarsze i polskie
- Teatr Polskiego Radia
- Wybrane audycje Teatru Polskiego Radia
- Matysiakowie w Jezioranach
- Ilustrowany Tygodnik Rozrywkowy
- 60 minut na godzinę
- Nie tylko dla orłów
- Powtórka z rozrywki
- Teatrzyk Zielone Oko
- Bajki dla dzieci
- Fantastyczni twórcy a słuchowiska
- Luc Orient (1982 i 1986)
- Zbieg z planety Zahor (1983)
- Papilio (1983 i 1984)
- Valerian (1984)
- Tarzan (1987)
- Conan (1989)
- Elektra (1989)
- Indiana Jones: Ostatnia Krucjata (1989)
- Superman: 50 lat (1989)
- Komiks fantastyczny czasów PRL
- Meteor-8 nie odpowiada (1959)
- Kajtek i Koko w kosmosie (1968-1972)
- Spotkanie (1976)
- W służbie galaktycznej (1976-1980)
- Powrót z gwiazd (1976-1977)
- Maska (1977)
- Najdłuższa podróż (1977)
- Wehikuł czasu (1977)
- Tam, gdzie słońce zachodzi seledynowo (1977)
- Opowieści nie z tej ziemi (1977-1978)
- Bionik Jaga (1978)
- Vahanara (1978)
- Wojna światów (1978)
- Ekspedycja aka Bogowie z kosmosu (1978-1990)
- Przybysze (1980)
- Pojedynek (1981)
- Eksponat AX (1982)
- Funky Koval (1982-2011)
- Noc sprawiedliwych pięści (1983)
- Yans / Hans (1983-2000)
- Tajfun (1983-1988, 2012-2013)
- Człowiek bez twarzy (1984)
- Zapomnij o ziemi (1984)
- Bogowie z gwiazdozbioru Aquariusza (1985-1987)
- Tajemnica Kamiennego Lasu (1986)
- Gość z kosmosu / Zbuntowana (1986)
- Wyprawa na Ziemię (1988)
- Szninkiel (1988)
- Wyprawa (1989)
- Zagadka metropolii (1989)
- Jan Tenner aka Tomek Grot (1989)
- Fenomen Thorgala
- Pierwsze kroki pół-Polaka pół-Belga z gwiazd
- Thorgal w Polsce
- Bohater nie z tych komiksów
- Nie tylko Rosiński i Van Hamme
- Szkoda, że nie film czy serial
- Fanowskie krótkometrażówki
- Nieudana egranizacja
- Karcianka
- Słuchowisko

CZEŚĆ 5: Komiks

- Krótko o początkach komiksu na świecie
- Prehistoria polskiego komiksu
- Komiks w PRL
- Komiks propagandowy
- Kapitan Żbik, czyli seria z lilijką (1968-1982)
- Podziemny front (1969-1972)
- Kapitan Kloss (1971-1973)
- Legendarna historia Polski (1974-1977)
- Pilot śmigłowca (1975-1982)
- Komiks Zachodni w PRL

Książki
 Bohater rodem z PRL – wciąż w naszych domach
 Doman, czyli polski barbarzyńca
 Larkis: Pierwsza śmierć
 W ramach rekapitulacji

CZEŚĆ 6: Gry i zabawy

Człowiek bawiący się
 Wrota do zabawkarskiego świata
 Zagraniczne zabawkowe cuda
 Magiczna kolejka
 Polskie zabawki dla każdego fantasty
 Ukochane żołnierzyki, albo jak się bawiliśmy w wojnę
 Wpierw były ołowiane żołnierzyki
 Nie tylko dzieciarnia
 Popularność żołnierzyków
 Żołnierzyki z importu
 Airfix
 Matchbox
 Polskie wtryskarki
 Kioskowce, sklepowce, lizakowce...
 Produkcja
 Dystrybucja
 Zabawa
 Przegląd wojsk
 Wczorajsze zabawki – dzisiejsze eksponaty
 Tak okropne, że aż piękne figurki
 Wszystko przez Lucasa (znowu!)
 Figurki z gumy toczone
 Figurkowa puszka Lucasa została otwarta
 Przykłady spod lady
 Kitowe hity na Zachodzie
 Far Far, ale może nie Away?
 „Na potęgę Posępnego Czerepu”
 „Kto się boi Gargamela”
 I inni
 Alfabetyczna galeria osobliwości
 Rekapitulacja
 Gry
 Planszówki
 Mastermind (1972)
 Lot na Marsa (1975)
 Labirynt śmierci (1984)
 Bitwa polach Pelennoru (1984)
 Monstrum (1985)
 Ratuj swoje miasto (1985)
 Gwiezdny kupiec (1986)
 Wyprawa na Proxima Centauri (1986)
 Odkrywczy Nowych Światów (1987)
 Trans Solar (1987)

Bogowie Wikingów (1988)
 Obcy (1988)
 Komandosi (1989)
 Bat-man / Batman (1989)
 Magia i Miecz (1989)
 Monopoly
 Strategiczne gry bitewne
 Manewry morskie (1979)
 Bitwa morska (1982/1983)
 Bitwa na Morzu Wiatrów (1984)
 Gra „Troja” (1985?)
 Waterloo Strategic Game (1987?)
 Wojny Napoleońskie (1989)
 Kreta 1941 (1989)
 Paragrafówki
 RPGi
 Zabawkowo-growe podsumowanie

Posłowie

BOHATEROWIE

Czasopisma
 Alfa
 Fantastyka
 Komiks – Fantastyka
 Razem
 Relax
 Świat Młodych
 Osoby
 Abramow Aleksander (1900-1985)
 i Siergiej (ur. 1944)
 Andrzejewski Waldemar (1934-1993)
 Bagriak Paweł
 Bilenkin Dymitr (1933-1987)
 Boruń Krzysztof (1923-2000)
 Bułyczow Kir (1934-2003)
 Campbell, Jr., John W. (1910-1971)
 Christa Janusz Wincenty (1934-2008)
 Chruszczewski Czesław (1922-1982)
 Ciesielski Jacek
 Däniken Erich Anton Paul von (ur. 1935)
 Duchâteau André-Paul (1925-2020)
 Dunsany Lord (1878-1957)
 Falkowska Wanda (1924-1992)
 Fiałkowski Konrad (1939-2020)
 Grabiński Stefan (1887-1936)
 Henson Jim (1936-1990)
 Hermaszewski Mirosław (1941-2022)
 Hollanek Adam (1922-1998)
 Howard Robert E. (1906-1936)

- Jabłoński Mirosław P. (ur. 1955)
Jęczmyk Lech (ur. 1936)
Kasprzak Zbigniew, „Kas” (ur. 1955)
Kondratiuk Andrzej Lech (1936-2016)
Kowalski Mirosław (1954-2022)
Krzepkowski Andrzej (1953-1990)
Kurta Henryk (1935-1993)
Ledwig Alfred (1929-2006)
Lovecraft Howard Phillips (1890-1937)
Łysiak Waldemar (ur. 1944)
Markowski Tadeusz (ur. 1954)
Michalski Jacek (ur. 1964)
Mostowicz Arnold (1914-2002)
Niemczuk Jerzy (ur. 1948)
Nowakowski Andrzej O. (ur. 1946)
Oramus Marek (ur. 1952)
Pagaczewski Stanisław (1916-1984)
Parowski Maciej (1946-2019)
Parzydło Witold (1944-1998)
Penszko Marek (ur. 1948)
Petecki Bohdan (1931-2011)
Poe Edgar Allan (1809-1849)
Polch Bogusław, właśc. Połch (1941-2020)
Raczkiewicz Tadeusz (1949-2019)
Rosiński Grzegorz (ur. 1941)
Rodek Jacek (ur. 1956)
Sawicki Andrzej (1947-2016)
Seidler Barbara (ur. 1930)
Skrzydlewski Jacek (ur. 1956)
- Słotwiński Józef (1908-2005)
Sniegow Siergiej (1910-1994)
Stanny Janusz (1932-2014)
Strugaccy Arkadij (1925-1991)
i Borys (1933-2012)
Szuklin Piotr (1950-2018)
Szyszko Marek (ur. 1951)
Toruń Darosław (ur. 1952)
Trepka Andrzej (1923-2009)
Umiński Władysław Jan (1865-1954)
Van Hamme Jean (ur. 1939)
Weinfeld Stefan (1920-1990)
Welles Orson (1915-1985)
Wiśniewski Mieczysław (1925-2006)
Wiśniewski-Snerg Adam (1937-1995)
Wnuk-Lipiński Edmund (1944-2015)
Wojtyszko Maciej (ur. 1946)
Wollheim Donald A. (1914-1990)
Wolski Marcin (ur. 1947)
Wójcik Andrzej (ur. 1952)
Wójcik Krystyna (1929-1990)
Wróblewski Jerzy (1941-1991)
Zajdel Janusz A. (1938-1985)
Żułowski Andrzej (1940-2016)
Żułowski Jerzy, herbu Szeliga (1874-1915)
Żwikiewicz Wiktor (ur. 1950)

Źródła i podziękowania
Indeks